

A Nemzetközi Magánnyomozó Szövetség XIII. éves közgyűlése és szakmai tudományos tanácskozása

konferenciabeszámoló

ROTTLER Violetta¹

2022. október 6–8. között rendezte meg a Nemzetközi Magánnyomozó Szövetség éves közgyűlését és szakmai tudományos konferenciáját. A tavalyi szlovén házigazda után idén hazánk adott otthont a rangos rendezvénynek, és a Magyar Detektív Szövetség meghívására az NKE Rendészettudományi Kara is képviseltette magát.

Az osztrák alapítású és bécsi székhelyű szövetséget 1964-ben alapították azzal a céllal, hogy a szakma szövetségeit összefogja és a legmagasabb szakmai sztenderdek harmonizálja. A nemzetközi konferencián előadást tartottak Bodnár Zsolt szakmai tanácsadó, korábbi r. dandártábornok a Hori-Zone Group Kft.-től, Ausztriából Andreas Schweitzer az Osztrák Detektív Szövetség (ÖDV) vezetője, Markus Schwaiger az EURODET vezetője, Németországból Bastian Moritz a BID/ZAD vezetője, az Egyesült Királyságból Tony Imossi a Nemzetközi Magánnyomozó Szövetség (IKD) jelenlegi elnöke és a brit szövetség (ABI) vezetője, az NKE-ről Christián László r. dandártábornok, oktatási rektorhelyettes, valamint Mészáros Bence r. ezredes nemzetközi dékánhelyettes.

Baráth György a Magyar Detektív Szövetség elnöke, valamint Gál Emil a szervezet főtitkára megnyitották a rendezvényt és köszöntötték a tagszövetségek képviselőit. A Magyar Detektív Szövetség és a Török Detektív Szövetség elnökei ünnepélyes keretek között aláírták a két szervezet által korábban kötött együttműködési szerződésének megújítását igazoló dokumentumot. Bemutatták a magánnyomozó szakma magyarországi helyzetét a praktikum oldaláról.

Christián László r. dandártábornok, oktatási rektorhelyettes ismertette a Nemzeti Közszerződési Egyetem négy karának képzéseit, a Kreatív Tanulási Programot, valamint a magánnyomozási tevékenység oktatásának elhelyezkedését az egyetem képzési portfóliójában. Az ORFK Igazgatásrendészeti Főosztály által rendelkezésre bocsátott adatok alapján jelenleg 1167 db érvényes magánnyomozói igazolvány van kiadva. A tevékenység végzéséhez szükséges magánnyomozó-szaktanfolyamot

---

¹ R. őrnagy, egyetemi tanárhelyettes, Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszék, e-mail: rottler.violetta@uni-nke.hu

kiváltja, ha a jelentkező az NKE bizonyos – jogszabályban felsorolt – szakát elvégezte, vagy jogtudományi egyetemet végzett.

Mészáros Bence r. ezredes nemzetközi dékánhelyettes a terület szakértője bemutatta a szakma jelenlegi jogi helyzetét, rámutatott a különféle bizonyítási anomáliákra. Kiemelte, hogy a jelenleg hatályos szabályozás nem teszi lehetővé a hatékony információgyűjtés támogatását. Számos szigorú büntetőjogi, civiljogi és adatvédelmi korlátja van a tevékenységnek. Majdnem lehetetlennek látszik jogkövető módon, eredményesen magánnyomozó tevékenységet folytatni. Kiemelte, hogy nagyon sokan nem váltják ki az igazolványt, hanem e nélkül dolgoznak. A kötelező kamarai tagság 2010-es megszűnésével a kamara súlytalan. Nincs megfelelő kontrollja a tevékenységnek. A médiának köszönhetően a hétköznapi ember vagy nem ismeri a magánnyomozók munkáját, illetve jogait, vagy félre van tájékoztatva, téves elképzelése van róla.

Két alkalommal, 2010-ben és 2017-ben is felmerült a külön – az Szvmt²-től független – jogszabály megalkotása a magánnyomozókra vonatkozóan, azonban mindkét esetben megrekedt a reformelképzelés. Nincs reális esély arra, hogy visszaállítsák a kötelező kamarai tagságot. Egy átfogó jogi reform nélkül a helyzet változatlan marad. Javaslatra új, önálló norma megalkotása, az információgyűjtéshez erős eszközök, például hozzáférés engedélyezése adatbázisokhoz, mindezt azonban a másik oldalon erősítjes állami kontrollal és garanciákkal körülbástyázva.

Dr. Bodnár Zsolt, a Hori-Zone Group Kft. szakmai tanácsadója a magánnyomozóknak a birtokvédelmi viták rendezésében való szerepére hívta fel a figyelmet. Tipizálta a birtokvitával kapcsolatos magánnyomozások leggyakoribb típusait. Fontos a birtokvitás helyszínek feltérképezése és az ellenfelek személyes vizsgálata. Gyakori probléma, hogy a bérlő továbbadja az ingatlant, vagy engedély nélkül befogad mást. Meg kell állapítania a nyomozónak, hogy ki és milyen célra használja az ingatlant. Sokszor a tulajdonosnak nincs információja, hogy milyen állapotban van a tulajdonában lévő ingatlan. Meg akar bizonyosodni arról, hogy azt megfelelően őrzik (például kamerarendszer, őrkutya, riasztó van telepítve, van-e biztonsági őrzés a területen stb.).

Minden esetben fel kell térképezni, hogy milyen veszélyhelyzetekkel kell számolni a megbízás teljesítésekor. Sok esetben a megbízó elrejtett dolgok felkutatását kéri, lehet az egy teherautó vagy egy hajó. Meg kell találni és megállapítani a használójának kilétét.

Gazdasági társaságok belső vitája esetén kettő vagy több csoportra szakadhat egy társaság, és az alkalmazottak nem tudják, hogy kihez legyenek lojálisak, kitől fogadjanak el utasítást. A korábbi belső viszonyokat feltérképezve erről is hasznos információkat lehet előzetesen szerezni. Így különböző akciótervek, forgatókönyvek készülhetnek a megbízás teljesítésére.

² 2005. évi CXXXIII. törvény.

A birtokvitás megbízások teljesítése során az ellenfelek szokatlan, váratlan, feszült helyzetben találják magukat. Ezért fontos az előzetes személyes vizsgálat, úgymint pszichológiai profil készítése, illetve személyes információszerzés (például van-e lőfegyvere az ellenfélnek, kapcsolatrendszer feltérképezése). Konkrét esetben előfordult egy vidéki mezőgazdasági terület átvétele során, hogy az ellenfél vadász volt, több puskával rendelkezett. Ismert volt, hogy krízishelyzetben veszélyes lehet önmagára vagy másokra. Miután azzal szembesült, hogy az üzleti terve összeomlott, a fegyveréhez nyúlt. Mivel alapos információgyűjtés előzte meg az akciót, sikerült komolyabb sérülés nélkül a megbízó jogos érdekét érvényesíteni. Sok esetben nagyon lényeges információ az ellenérdekelt fél holléte. Egyes esetekben az a fontos, hogy mielőbb a helyszínre érjen, más esetekben jobb, ha a lehető legtávolabb van.

Külföldről érkezett megbízásoknál gyakran a külföldi tulajdonos magyarországi ingatlanát, gazdasági társaságát vagy annak vezetőjét kívánja ellenőrizni. Az ilyen megbízások gyakran önálló magánnyomozási megbízások eredménye után indulnak.

Egy gyártóüzemben az alkalmazottak jelképes összegért vásárolhatták meg a másodosztályú vagy hibás termékeket, kizárólag saját használatra. Miután egyesek ezzel visszaéltek, egyre nagyobb lett az igény a másodosztályú termékekre. Többen összejátszva szándékosan kezdtek hibás termékeket gyártani. Később rájöttek, hogy jobban járnak első osztályú termékek gyártásával, elegendő azokat hamisan „hibásnak” minősíteni.

A Hori-Zone Group Kft. birtokvédelmi üzletága alapos felderítés után képes olyan ellenőrző akciókat megszervezni, amelyeknél egyidejűleg, több helyszínen, akár 100 fővel váratlan ellenőrzéseket hajt végre. Az ilyen váratlan ellenőrzések gyakori területei a nemzetközi építőipari beruházások. A megrendelők, beruházók és a kivitelezők közös érdeke az építkezések szakmai és biztonsági szabályainak maradéktalan betartatása. Az ilyen ellenőrzések során számos visszaélést és szabálytalanságot sikerült az elmúlt 20 évben felderíteniük. Ezek jellemzően a védőeszközök hiánya, munkaügyi szabályok megsértése, alkoholos állapotban való munkavégzés, amelyek súlyos veszélyhelyzetet idézhetnek elő. Az így megelőzött balesetek segíthetik a megrendelők reputációjának megőrzését. Építőipari megbízásoknál az elmúlt néhány évben egyre több a vita, ezt elsősorban az anyagárak és munkadíjak drasztikus változása okozza.

A Hori-Zone Group Kft. minden üzletága együttműködik szakmai szervezetekkel. Felmerült az igény a birtokvédelem területén is egy szakmai szövetség létrehozására. 2012-ben megalakult a Magyar Birtokvédelmi Szövetség, amelynek a cég az egyik alapító tagja. A szövetség tagjai biztonsági vállalkozások, jogászok, önkormányzatok és önkormányzati ügyintézők. A szervezet célja az egységes joggyakorlat kialakítása, valamint a birtokvédelmi szabályok oktatása.

Bastian Moritz a német szabályozást az 1986 óta létező ZAD- (Zentralstelle für die Ausbildung im Detektivgewerbe) vizsgarendszert, illetve a magánnyomozás németországi helyzetét ismertette. Németországban a szakmai képzés elnyerhető egyetemi végzettséggel (kivéve jog- és orvostudomány), államilag elismert szakmai

tanfolyamon és oklevéllel (csak a kijelölt intézményekben szerezhető meg, ezeket a hatóság felügyeli), illetve egyéb képzéseken (ezek önszabályozottak vagy szabályozás nélküliek). Az első két kategória védett, egy minisztérium által meghatározott keretet és felügyeletet jelent. Bizonyos területek speciális ismereteket vagy végzettséget, továbbá jogi képesítést igényelnek.

Fontos leszögezni, hogy a „magánnyomozó” szakma Németországban nem védett szakmai elnevezés és nem államilag szabályozott. Kereskedelmi szolgáltatás-ként tartják számon, és nincs semmilyen speciális kvalifikációs követelmény támasztva a tevékenységet végzőkkel szemben. A céget regisztrálni kell, azonban ezt a vezető tisztviselő „priorálása” előzi meg, tehát az előéletének ellenőrzése, mivel büntetlen előélethez kötött a tevékenység. A tevékenység felügyelete a Kereskedelmi Felügyelet testületéhez tartozik, amely súlyos visszaélés esetén akár meg is tilthatja a tevékenységet. A másik felügyeletet gyakorló állami testület az Állami Adatvédelmi Hivatal.

Az előadó a ZAD létrejöttének történetét is bemutatta. A nyolcvanas években a német magánnyomozó szövetségek kezdeményezték a kormányzatnál, hogy legyen az ágazatnak erősebb szabályozása a képzésre és a követelményekre vonatkozóan. A belügyminisztérium támogatta az elképzelést, hogy legyen egy államilag elismert képzési program és az elvégzését tanúsító oklevél. A minisztérium ki is dolgozta a képzési program kereteit, azonban a gazdasági minisztérium nem látta szükségesnek a kötelező képzést és vizsgázást, hanem azt javasolta, hogy a magánnyomozók – más területekhez hasonlóan – alakítsák ki saját képzési infrastruktúrájukat és minőségbiztosítási garanciáikat.

1986-ban a magánnyomozó szövetségek és magánnyomozók megalapították a ZAD-ot, kidolgoztak egy képzési koncepciót, harmóniában a belügyminisztérium által javasolt keretekkel. A ZAD elismert programja regisztrálva van a német távoktatási képzési listán is. 2020-ban 981 regisztrált magánnyomozó cég volt, ebből 395 rendelkezett ZAD-végzettségű magánnyomozóval.

A ZAD-képzés egész napos képzés esetén tíz hónapos, levelező képzés esetén 22 hónapig tart. Kontaktórákból és e-learning-órákból áll. 30 kurzus és mintegy 2800 oldal az elsajátítandó tananyag. Ha mind a 30 kurzust elvégezte a jelentkező, szóbeli és írásbeli vizsga következik, ennek sikeres teljesítésével válik okleveles ZAD-magánnyomozóvá. Aki bővíteni szeretné ismereteit, (szak)dolgozatot is írhat, amelyet a kereskedelmi kamara kijelölt tagja bírál.

A ZAD-tanfolyam anyaga a legjobb bevált gyakorlatokat igyekszik összegyűjteni. Gyakorlati tanácsokat, mintákat, check-listeket tartalmaz, amelyek nélkülözhetetlenek a napi munkában (például szerződés-minták, nyomozási tervek, esetelemzés, jogi dokumentáció, adatvédelmi nyilatkozat stb.).

Markus Schwaiger az osztrák EURODET (Die Europäische Detektiv-Akademie) vezetője, eredeti végzettsége villamosmérnök és informatikai mérnök. 2000-ben kezdte el a magánnyomozó tevékenységet, 2004-től kezdve foglalkozik oktatással is.

Az osztrák jogi keretek között a cégtulajdonos úgynevezett „Berufsdetektiv”, számára elvárás az egy-öt év magánnyomozói gyakorlat vagy rendőrnnyomozói gyakorlat, megbízhatóság (büntetlen előélet), továbbá az alkalmasság bizonyítása (ezt a kereskedelmi kamara végzi, és idén vezették be). A másik kategória az úgynevezett nyomozási asszisztens, németül „Berufsdetektiv-Assistenten”, itt az elvárás, hogy a jelölt 18. életévét betöltött, büntetlen előéletű és „megfelelő” személy kell legyen. Ez a „megfelelőség” nincs bővebben értelmezve a jogszabályban. A magánnyomozónak be kell tartania az etikai szabályokat, képeznie kell alkalmazottait, külön tanfolyamok vannak például a bolti detektívek vagy a személyvédők részére. Különbéféle minőségbiztosítási szabványoknak is meg kell felelniük (DIN, ISO, BSI).

Az EURODET szorosan együttműködik a német ZAD-dal, az Osztrák Detektív Szövetséggel, és 2004-es megalakítása óta nyújt színvonalas szakmai képzéseket. A magánnyomozó képzés tematikája: 1. megfigyelés, kutatás, jelentés, bolti lopások; 2. bűnügyi taktika, profilozás, forenzikus ismeretek; 3. technikai felkészítés: fotózás, videómegfigyelés, IT-ismeretek; 4. jogi ismeretek; 5. önvédelem, személyvédelem, fegyverismeret.

Egyre több az e-learning-tananyag, a jelölteknek lehetőségük nyílik öntesztelek végzésére.

Andreas Schweitzer az Osztrák Detektív Szövetség (ÖDV) vezetője három pontban foglalta össze a szervezet képzési filozófiáját, amelynek célja, hogy a professzionális magánnyomozó-ügynökségek dolgozzanak okleveles nyomozókkal ehhez a) konstruktívan kell gondolkodni, az eltérő vélemények meghallgatásával, egészséges vitafórumon, támaszkodni kell a szövetség innovatív erejére; b) a képzés egy misszió, amelyet nem lehet személytelenül végezni; c) le kell szögezni, hogy elvetik a profit mindenhatóságát. Gondosan választják ki belső trénereket, akik munkájukat magas színvonalon, a szakma iránti alázattal és elhivatottsággal végzik.

Az ÖDV végzett egy felmérést az Európai Unióban, amelynek az volt a konklúziója, hogy EU-szerte a szakma helyzete nem megnyugtató. Hiányzik a megfelelő sztenderdizáció, a prioritások meghatározása, hiányoznak a megfelelő képzőhelyek a felnőttképzésben, és sajnos csak a profitorientált szemlélet mozgatja őket, nem a minőségi oktatás igénye.

Tony Imossi, az Association of British Investigators (ABI) főtítkára az Egyesült Királyságban és a Nemzetközi Magánnyomozó Szövetség jelenlegi elnöke bemutatta a brit szövetség által kínált képzési tematikát és workshop-kínálatot:

- bevezetés a nyomozásba (ennek részei: magánnyomozó iroda alapítása, marketing, compliance, megbízástípusok, alapismeretek, az ügyfelek elvárásainak, ajánlatainak menedzselése, jelentésírás, könyvelési ismeretek);
- compliance;
- jelentésírás;
- nyílt forrású nyomozás;
- nyomkövetés;

- megfigyelés (ez 4-es szintű engedélyeseknek szól, 5 vagy 10 napos fedett megfigyelés esetén három részből áll: 1. megfigyelés módjai: gyalogos megfigyelés, gépjárműves megfigyelés, telepített eszközzel való megfigyelés; 2. fényképfelvétel-készítés; 3. videószerkesztés);
- csapatok eligazítása;
- jogi szabályozás;
- GPS-nyomkövetés;
- csalás;
- üzleti és marketingismeretek;
- közlekedési baleseteknél az úgynevezett „locus-jelentések” elkészítése.

Az előadó rámutatott, hogy fontosnak tartják egyéb témákban is a képzést, úgymint pályázatírás, bíróságokon a megbízó képviselője, üzleti és marketingismeretek, továbbá a különféle jogi procedúrák segítése a gyakorlatban.

Összegzés

Tony Imossi és Baráth György elnökök eredményesnek értékelték a háromnapos rendezvényt, amely újabb lendületet adott a magánnyomozó szakma fejlődésének és a nemzetközi szakmai közösség építésének.

A háromnapos színes és tartalmas szakmai program egy welcome drinkkel és baráti beszélgetésekkel indult. A második napon az előadások, szakmai kerekasztal- és közgyűlési értekezlet után levezetésként gálavacsorával és operettműsorral egybekötött dunai hajóút következett a Táltos sétahajó fedélzetén. A harmadik nap programja budapesti városnézés és egeri kirándulás volt, amelynek során a résztvevők megismerkedhettek a mezőkövesdi matyó hagyományokkal is. Nagy sikert aratott a mezőkövesdi hagyományörző néptáncművészek fellépése, amelynek során az egybegyűltek kipróbálhatták a magyar csárdást. A vendégek aktív részesei lehettek egy mustkészítő workshopnak, az általuk préselt friss musttal koccintottak egymás egészségére. Az IKD és azon belül a Magyar Detektív Szövetség jól összefogja a szakma képviselőit, hosszú barátságok, kölcsönös tisztelet, egymás problémáinak meghallgatása, az együttgondolkodás jellemzi és teszi sikeressé a szervezetek munkáját, amelyhez sok erőt, kitartást és jó egészséget kívánok! Köszönjük a Magyar Detektív Szövetségnek, hogy három biztonsági szakirányos hallgatónknak is lehetőséget biztosított a tudományos konferencián való részvételre.